

סוטה יא

עניין: בזכות נשים צדקניות

ברכות ט.:

שהתחילה להם גאולה מבערב: ^(א) דבר נא באוני העם וגו' אמרי דבי ר' ינאי ^(ב) אין נא אלא לשון בקשה אמר ליה הקב"ה למושה בבקשה ממך לך ואמור להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממזרים כלי כסף וכלי זהב שלא יאמר

אותו צדיק ^(ג) ועבדום וענו אותם קיים בהם ^(ד) ואחרי כן יצאו ברכוש גדול לא קיים בהם

דישראל משום משוי: ^(ה) וינצלו את מצרים ^(ו) א"ר אמי מלמד שעשאוה כמצודה שאין בה דגן ור"ל אמר עשאוה כמצולה שאין בה דגים:

קרו אורה

גמרא בשעה שהולכות לשאוב מים הקב"ה מזמין להם דגים קטנים כו'. יש לכוין דבריהם למה שדרשו ז"ל (ברכות ט' ע"ב) על הפסוק וינצלו את מצרים חד אמר שעשאו כמצולה שאין בה דגים וחד אמר כמצודה שאין בה דגן. והכוונה כי עיקר הניצול היה בהוצאת בלעם מפיהם ניצוצי נפשות קודש אשר נבלעו מאז קלקלו הדורות הראשונים ועתה בצאתם ממצרים היו ב' אופני הוצאה. האחת את אשר נפלו בתוכם מדור דור ע"י קלקול המעשים והשנית כי גם מה שניתן בהם אז לצורך מחיתם כנודע (עץ חיים שער י"א פ"י) שאין להם מחיה אלא באמצעות מעט החיות אשר מקבלים המה מן הקודש גם זה ניצלו מהם. וע"ז נאמרו ב' הדוגמות חד אמר כמצולה שאין בה דגים ירמוז על רוב ניצוצי קודש אשר ירדו במצולת מצרים מדור דור וחד אמר כמצודה שאין בה דגן כי מעט אשר היה להם ג"כ הוציאו מתוכה כמו שנאמר במצרים (שמות י"ד י"ג) לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. וכ"ז נעשה ע"י זכות נשים צדקניות ע"י מעשיהם לשם שמים. ובהליכתן לשאוב מים הקב"ה מזמין להם דגים קטנים להפרות ולהרבות בעליהן ובזכות זה נגאלו נשמות ישראל ממצרים. ואחר לידתן נבלעו עוד בקרקע כדי להוציא גם את שלהם כטבע צמח האדמה אשר מוציא כח הצומחים אשר בארץ וג"כ זכו לבית מצרים ביזה הנגלית כי לקחו את כל הכסף אשר נתקבץ במצרים מכל העולם. ועוד זאת כי גם את שלהם לקחו כמו שנאמר (שם ג' כ"ב) ושאלה אשה וכו'.

הגר"א אמרי נועם ברכות ט.
שלא יאמר אותו לדיק כו'. ק"ק דהא גם בלא חמירת הצדיק לריך הקצ"ה לקיים הצטחמו "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" ועוד כמה דקדוקים יש כאן. והפירוש הנכון דודאי היו עתידין להיות צווחין את המצרים אלל הם כמו שאמרו ^(א) גדול צימם הם וכו', רק כדי שלא יאמר אותו לדיק חכפ כשיצאו ממצרים שלא קיים בהם ח"ו הצטחמו. ולפ"ז

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON